

Проведені розрахунки доводять, що для української економіки зростання грошової маси більшою мірою призводить до прискорення темпів економічного розвитку, ніж є чинником зростання середнього рівня цін. Саме тому застосування антиінфляційних заходів монетарного характеру не спричинить позитивного ефекту на динаміку середнього рівня цін, проте ці заходи спроможні істотно загальмувати темпи економічного розвитку, що вплинуло б на обсяги товарної пропозиції і ще більше стимулювало б інфляційні процеси у країні.

Література

1. Кейнс Дж.М. Общая теория занятости, процента и денег. – М.: Гелиос АРВ, 1999. – 352 с.
2. Каллаур П.В., Комков В.Н., Черноокій В.А. Механизм трансмиссии денежно-кредитной политики в экономики Республики Беларусь// Белорусский экономический журнал. – 2005, № 3. – С. 4-16.
3. Міщенко В., Сомик А. Монетарний трансмісійний механізм в Україні// Вісник НБУ. – 2007, № 7. – С. 24-27.
4. Стельмах В.С., Єпіфанов А.О., Гребеняк Н.І., Міщенко В.І. Грошово-кредитна політика в Україні/ За ред. В.І. Міщенка. – К.: Т-во Знання, КОО, 2000. – 305 с.
5. Статистична інформація Національного банку України. [Електрон. ресурс]. – Доступний з: <http://www.bank.gov.ua>.
6. Моисеев С. Трансмиссионный механизм денежно-кредитной политики// Финансы и кредит. – 2002, № 18. – С. 38-51.

УДК 338.24:330.342

Доц. О.М. Швець, канд. екон. наук – Львівська КА

УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ ПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА

Проналізовано вплив науково-технічного прогресу на підвищення ефективності виробничої діяльності в регіонах. Визначаються основні шляхи підвищення ефективності виробничої діяльності, пов'язаної з інтенсифікацією промислового виробництва.

Ключові слова: економічний розвиток, промислове виробництво, інтенсифікація.

Assoc. prof. O.M. Shvets – Commercial academy of Lviv

Process control of intensification of industrial production

Influence of scientific and technical progress is analysed on the increase of efficiency of production activity in regions. The basic ways of increase of efficiency of production activity, related to intensification of industrial production are determined.

Keywords: economic development, industrial production, intensification.

Підвищення рівня інтенсифікації виробництва є однією з найважливіших проблем розвитку економіки на сучасному етапі. Під інтенсивною формою розширеного відтворення розуміють форму, за якої темпи росту показників, що характеризують результати виробництва, випереджають темпи росту витрат на забезпечення їх зростання.

Підвищення рівня інтенсифікації виробництва хоча і зумовлене науково-технічним прогресом, але здійснюється з залученням додаткових ресурсів і у кожний наступний період часу вимагає відповідних витрат. Якщо їх вико-

ристання у підсумку забезпечує підвищення інтенсифікації виробництва, то необхідність таких екстенсивних витрат очевидна. Це визначає важливість внутрішніх задач, пов'язаних з вибором найбільш ефективного варіанта реалізації цих витрат, їх кількості і якості, конкретизації програм використання ресурсів у забезпеченні інтенсифікації виробництва.

Показники, які характеризують співвідношення результатів виробництва до затрат, буде визначати рівень його інтенсифікації: $R = E/F$, де E – показник ефекту виробництва, F – показник витрат, пов'язаних з досягненням цих результатів, R – можна розглядати як коефіцієнт ресурсної ефективності виробництва.

Оскільки підсумки розвитку і функціонування виробництва багатозначні з точки зору показників, які їх характеризують, то ця багатозначність стосується виразу рівня інтенсифікації виробництва. Тому, з одного боку, виникає можливість різної оцінки рівня інтенсифікації виробництва і різноманітних шляхів його досягнення, з другого боку, складність обґрунтування доцільного рівня інтенсифікації виробництва, який визначається в різних показниках і їх взаємній відповідності.

Можна виділити загальні показники оцінки рівня інтенсифікації виробництва і часткові показники, які характеризують, наприклад, рівень інтенсифікації використання тих чи інших видів ресурсів, окремих напрямків розвитку виробництва.

Частковими показниками оцінки рівня інтенсифікації виробництва можуть слугувати як традиційні показники ефективності використання різних видів ресурсів – матеріаломісткість, фондомісткість, трудомісткість, так і показники, які визначають ефективність функціонування і розвитку виробничих систем, видів виробництв, напрямків технічного розвитку, впровадження засобів техніки, зокрема, показники ресурсної ефективності виробничої системи. Для макроекономічної системи на рівні національної економіки показниками, які характеризують результати виробництва, можуть бути національний дохід, прибуток, вивільнені ресурси, зокрема, енергоресурси для подальшого розвитку суспільного виробництва. Витратами виступають затрати праці, які зумовили власне ці кінцеві результати. Вони можуть бути представлені через затрати живої і уречевленої праці, а витрати ресурсів – фондові, сировинні, трудові, які зумовлюють ресурсну потребу для досягнення відповідних цілей. Це можуть бути окремі види ресурсів, зокрема, затрати з технічного розвитку.

Глобальні показники рівня інтенсифікації виробництва акумулюють наслідки дії інтенсивних і екстенсивних чинників економічного зростання і відображають наслідок їхньої дії. Зрозуміло, що при цьому треба визначати і часткові показники рівня інтенсифікації окремих виробництв. Водночас ці показники є глобальними щодо інтенсифікації виробництва, підприємств, які спрямовані на інтенсифікацію виробництва за аналогією з показниками системи більш високого рівня.

Підвищення рівня інтенсифікації виробництва регіону має низку особливостей, які зумовлені специфікою регіонального управління виробництвом. Одними з важливих напрямків можуть бути такі:

- забезпечення ефективної пропорційності у розвитку виробництва регіону, яка визначатиме його спеціалізацію і траєкторію розвитку;
- забезпечення розвитку виробництва регіону на основі реалізації принципу комплексності використання сировини;
- здійснення принципу регіонального доповнення використання ресурсів;
- надання пріоритету вирішенню завдань організаційно-технічного розвитку виробництва регіону з врахуванням перспективи його розвитку і конкретизації шляхів підвищення інтенсифікації виробництва.

Як показано на рис., досягнення цілей розвитку виробництва в регіоні здійснюється через оптимальне застосування виробничого, технічного і трудового потенціалу, які розглядаються у варіаційній постановці:

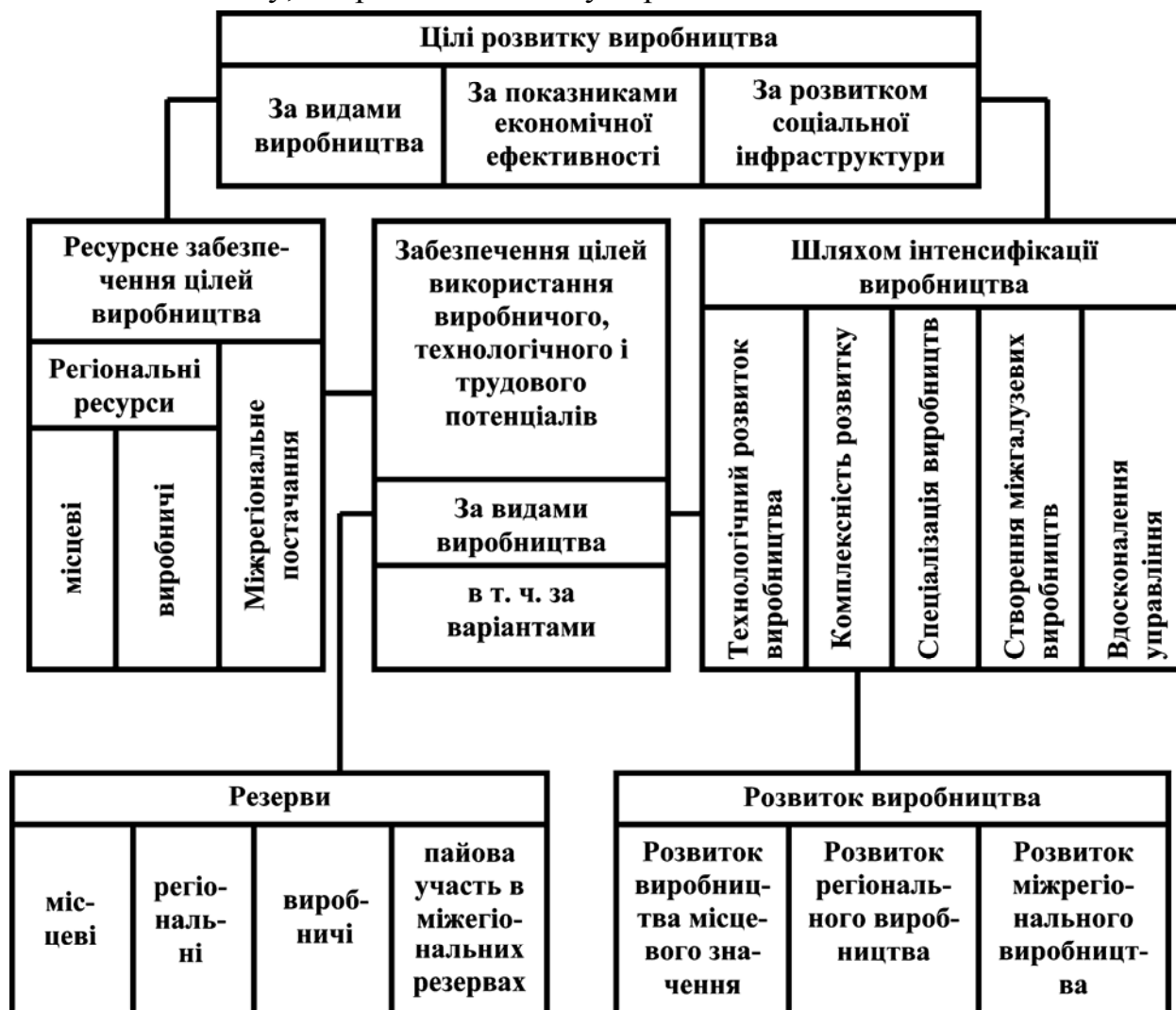

Рис. Загальна схема програми розвитку і інтенсифікації виробництва

На інтенсифікацію виробництва впливають значною мірою чинники удосконалення його структури і управління. Потреба врахування і компромісного поєднання загальнодержавних і регіональних цілей зумовлює потребу в чіткості, відповідній структурі і координації організаційної діяльності.

Доцільна відповідна перебудова управління промисловістю для виконання наведених вище завдань з врахуванням вертикальних і горизонтальних зв'язків. Удосконалення управління повинно охоплювати створення сучасних організаційних форм управління виробництвом (асоціацій, холдингів, хол-

дингових компаній тощо) з тісними зв'язками і регіональними органами за переважаючої ролі перших.

Ефективність такої реорганізації управління промисловістю забезпечується:

- обґрунтованим вирішенням питання централізації і децентралізації управління виробництвом;
- концентрацією технічних, виробничих резервів з урахуванням їх можливого розширення за рахунок додаткових резервів, які є в регіоні;
- можливістю варіантного використання ресурсів, з дотриманням строго визначеної цільової спрямованості розвитку виробництва, підпорядкуванням цього розвитку загальнодержавним і регіональним інтересам.

На нашу думку, в цілому такий підхід до вдосконалення управління промисловістю дасть змогу розвивати територіальний промисловий комплекс з загальноекономічних позицій і сприятиме подальшому підвищенню ефективності та інтенсифікації виробництва в регіоні.

Література

1. **Економіка** України// Економіст. – 2005, № 2.
2. **Черда М.** Підприємництво: теоретичні основи. – Запоріжжя, 2004. – 208 с.
3. www.me.gov.ua.
4. **Концепція** державної регіональної політики// Регіональна економіка. – 1998, № 2. – С. 5-19.

